

کشته شدگان اعته

پرسش و پاسخ حقوقی صوتی و با پیامک
از طریق واتزآپ: ۰۹۰۵۴۱۱۹۹۴۰۱۸

گزارش

گورستان بهاییان و جمهوری اسلامی؛ روایت یک ظلم کمتر شنیده شده

۱۴۰۲ خرداد ۱۳

🕒 خواندن در ۸ دقیقه

کیان ثابتی

○○○○○

منصور امینی

کشته شدگان اعتصاب

پرسش و پاسخ حقوقی صوتی و با پیامک
از طریق واتزآپ: ۰۹۰۵۴۱۱۹۹۴۰۱۸

***

جلسه دادگاه چهار شهروند بهایی دستگیر شده مرتبط با گورستان بهاییان تهران دهم خرداد ۱۴۰۲، در شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی «ایمان افشاری» برگزار شد. محاکمه به طور غیرعلنی و با حضور وکلای متهمان برگزار شد. هیچ‌کدام از اعضای خانواده‌های آن‌ها اجازه ورود به جلسه را پیدا نکردند. این چهار شهروند بهایی به نام‌های «شادی شهیدزاده»، «منصور امینی»، «ولی الله قدمیان» و «عطاء الله ظفر»، بنابر کیفرخواست صادر شده توسط دادستانی جمهوری اسلامی ایران متهم به «عضویت در تشکیلات غیرقانونی بهایی به قصد برهم زدن امنیت کشور» هستند.

جلسه دادگاه در روز دهم خرداد حدود یک ساعت به طول انجامید. بنا به اطلاعات رسیده، بازجوها و ماموران وزارت اطلاعات در جلسه دادگاه حضور داشته و بیشتر زمان دادگاه در اختیار ایشان قرار گرفت. در پایان جلسه، با وجود اتمام قرار ۳۰ روز بازداشت، قاضی دادگاه با درخواست متهمان برای آزادی وقت به قرار وثیقه موافقت نکرد و هر چهار متهم تا اعلام حکم به زندان اوین بازگردانده شدند.

عدم پذیرش قرار وثیقه در حالی صورت گرفت که شادی شهیدزاده، یک کودک پنج ساله دارد و فرزند او از دوری مادر به شدت دچار دلتگی و مشکل شده است همچنین عطا الله ظفر دارای بیماری قلبی است و در آبان ماه سال گذشته به دلیل گواهی پزشک مبنی بر عدم توانایی تحمل حبس با تعليق اجرای حکم از زندان آزاد شد. حکم مزبور مربوط به پرونده دیگری است.

ماجرای بازداشت چهار شهروند بهایی

از ابتدای سال جدید، فردی به نام «مسعود مومنی» که خود را از طرف بهشت زهرا مسئول آرامستان بهاییان تهران معرفی می‌کند و ارتباطش با وزارت اطلاعات تایید شده، از ترجیح اجساد متوفیان بهایی از سرداخنه بهشت زهرا ممانعت کرده و برای تحويل جنازه‌ها به خانواده‌ها درخواست مبلغ سی میلیون تومان را کرده است. او خانواده‌های بهاییان را تهدید کرده که در صورت عدم پرداخت وجه درخواستی، پیکر عزیزانشان را بدون اطلاع آنان در محل گورهای دسته جمعی گورستان خاوران دفن خواهد کرد.

خانواده‌های متوفیان با درخواست غیرقانونی و غیرانسانی او موافقت نکرده و از پرداخت مبلغ سنتی خودداری کرده‌اند. آنان برای احقيق حق و تحويل اجساد عزیزانشان، پیگیری‌های خود را با

کشته شدگان اعتصاب

پرسش و پاسخ حقوقی صوتی و با پیامک
از طریق واتزآپ: ۰۹۰۵۴۱۱۹۹۴۰۱۸

حالی صورت گرفت که خانواده مجیدی در حال مراجعه به مراجع قانونی برای تحويل جسد افای مجیدی بودند.

ماموران بهشت زهرا از آن تاریخ تا امروز، پیکرهای تعداد دیگری از متوفیان بهایی را پس از چند هفته نگهداری در سردهخانه بدون اطلاع خانواده و مراسم مذهبی در محل گورهای دسته‌جمعی خاوران دفن کردند. آخرین مورد گزارش شده، دفن پیکر مرحوم «عباس معنوی» **بر روی قبر یک بهایی دیگر** در روز جمعه ۵ خرداد بوده است.

در روز دوشنبه ۱۱ اردیبهشت، ماموران وزارت اطلاعات با یک حمله منظم و همزمان چهار شهرond بهایی را در منازل شخصی خود در تهران بازداشت کردند. سه تن از بازداشت شدگان به نامهای عطاالله ظفر، منصور امینی و ولی‌الله قدمیان، از جمله بهاییانی هستند که به طور داوطلبانه به بهاییان دیگر در انجام مراسم کفن و دفن متوفیانشان در گورستان بهاییان تهران کمک می‌کنند.

نفر چهارم، شادی شهیدزاده نام دارد. مادر بزرگ او یکی از متوفیان بهایی بوده که بهشت زهرا از تحويل جسد او خودداری کرده و شادی با مراجع قانونی پیگیر وضعیت پیکر مادر بزرگش بوده است.

این چهار نفر پس از بازداشت، به بازداشتگاه وزارت اطلاعات در بند ۲۰۹ زندان اوین منتقل شده و هم‌چنان در این بند در اتاق‌های جدا از یکدیگر در بازداشت بسرمی‌برند. قرار بازداشت هر چهار نفر از زمان بازداشت یعنی ۱۱ اردیبهشت به مدت یک ماه صادر شده است.

پرونده این چهار تن زیر نظر بازپرس «محمدی» در شعبه سه دادسرای اوین بوده است. با آنکه آخرین دفاعیات در تاریخ ۱۶ اردیبهشت انجام گرفته و بازپرس، پرونده را برای ارسال به دادگاه تکمیل و آماده کرده ولی بعد از این تاریخ بازجویی‌ها هم‌چنان تا زمان دادگاه ادامه داشته است.

یک منبع مطلع به «ایران‌وایر» گفت: «هیچ‌کدام از این چهار تن اتهام وارد را نپذیرفته‌اند. در واقع، آن‌ها از طرف وزارت اطلاعات به گروگان گرفته شده‌اند تا بهاییان را مجبور کنند با خواسته‌های وزارت اطلاعات در مورد نحوه خاک‌سپاری اجساد عزیزان خود موافقت کنند. مثلاً مومنی به خانواده‌هایی که حاضر به پرداخت پول نشده‌اند، گفته است که آخرین نفری که این حرف‌ها را منزد شادی خانم بود که الان زندانی است.»

اس اطلاعات رسیده به ایران‌وایر، شرایط سه نفر از آقایان هم به همین شکل است. آن‌ها در یم‌گیری بهاییان برای پرداخت یا عدم پرداخت پول دخالت نداشته و هیچ مسئولیتی در این

کشته شدگان اعته

پرسش و پاسخ حقوقی صوتی و با پیامک
از طریق واتزآپ: ۰۹۰۵۴۱۱۹۹۴۰۱۸

تایید مطلب فوق است.

بعضی از بهاییان از پرداخت پول برای گرفتن جسد خودداری کرده و جنازه توسط ماموران در گورستان خاوران دفن می‌شود، تعدادی هم وجه درخواستی را پرداخت کردند و جسد را در آرامستان بهاییان به خاک سپردن.

قابل توجه است که در کیفرخواست صادره هیچ نکته‌ای مبنی بر دلیل دستگیری این افراد که ارتباط با گورستان بهاییان تهران بوده، عنوان نشده و نکاتی مانند بهایی بودن، فعالیت‌های مذهبی و بُهتان چهل ساله حکومت ایران بر بهاییان ایرانی مبنی بر ارتباط با اسرائیل ذکر شده است.

از سال ۱۳۶۲، تشکیلات جامعه بهایی ایران که در همه کشورهای دنیا آزاد است، در ایران به درخواست دولت تعطیل شده است. به همین دلیل اتهام عضویت این چهار شهروند بهایی در تشکیلات بهایی اتهامی ناروا و خلاف واقع است زیرا ایشان متهم به عضویت در تشکیلاتی هستند که وجود خارجی ندارد.

نگاهی به وضعیت گورستان بهاییان تهران پس از انقلاب بهمن ۵۷، بازتابی از شرایطی است که به این گروه از شهروندان ایران تحمیل می‌شود.

گورستان بهاییان تهران بعد از انقلاب اسلامی

پس از روی کار آمدن جمهوری اسلامی در ایران، قبرستان‌های بهاییان در سراسر کشور مورد هجوم قرار گرفت. گورستان‌های بهاییان تخریب، سنگ قبرها شکسته و گورها صاف شدند. زمین‌ها هم به مصادره حکومت درآمدند و برای محکردن هر نشان یا اثری از متوفیان بهایی، بر روی این زمین‌ها، ساختمان‌های جدید بنا کردند.

گورستان بهاییان تهران که به «گلستان جاوید» در بین بهاییان معروف بود، هم از این قاعده مستثنی نبود. در سال ۱۳۶۱، زمین گورستان سابق بهاییان تهران که محل فعلی فرهنگسرای خاوران با مساحت ۸۳ هزار متر مربع بود، توسط حکومت ایران مصادره شد.

گورستان بهاییان به فرهنگسرای خاوران در کتاب خاطرات «اکبر هاشمی رفسنجانی»، رئیس در وقت ایران هم آمده است. او در خاطرات خود در روز ۱۲ آذر ۱۳۷۲ نوشته است: «به فرهنگسرای

کشته شدگان اعتصاب

پرسش و پاسخ حقوقی صوتی و با پیامک
از طریق واتزآپ: ۰۹۰۵۴۱۱۹۹۴۰۱۸

«از سه راه افسریه در جنوب شرق تهران جاده‌ای هست به نام بلوار امام رضا که در واقع سرآغاز جاده تهران مشهد است، پانزده شانزده کیلومتر که در این جاده حرکت کنید در سمت چپ تان چند گورستان می‌بینید که به اقلیت‌های مذهبی تعلق دارد. گورستان اولی به هندی‌ها تعلق دارد، گورستان بعدی متعلق به مسیحیان است و بعد، گورستانی که به گورستان خاوران معروف شده است. گورستان خاوران در گذشته‌ها تنها محل دفن بهاییان بود اما اکنون بخشی از آن به عنوان مدافن کسانی شناخته می‌شود که طی اعدام دسته‌جمعی شمارگسترده‌ای از زندانیان سیاسی در تابستان ۱۳۶۷ کشته شده‌اند و احیاناً بخشی از مدفون شدگان نیز اعدام‌های سال‌های پیش از آن باشند.»

۱۵ نفر شامل دوازده مرد و سه زن اعضای محفل ملی و تهران که در دی ماه ۱۳۶۰ اعدام شدند، نخستین بهاییانی بودند که در گورستان خاوران توسط ماموران حکومتی دفن شدند.

در سال ۱۳۷۲، دولت زمینی به مساحت ۱۲۳ هزار متر مربع (مکان فعلی گورستان بهاییان تهران) در امتداد گورستان‌های اقلیت‌های دینی در خاوران به جامعه بهایی برای دفن اموات‌شان داد. در سه دهه گذشته، گورستان جدید بهاییان مشمول قوانین آرامستان‌های اقلیت‌های مذهبی بوده است.

آغاز آزار و اذیت بهاییان تهران برای دفن اموات‌شان

در پی افزایش فشار و سرکوب پیروان آیین بهایی در دو سال گذشته، بهاییان تهران برای دفن اموات‌شان با اشکال تراشی مسئولان مربوطه مواجه بوده‌اند.

در اواخر فروردین ۱۴۰۰، «مسعود مومنی» مدیریت آرامستان بهاییان تهران را از دست جامعه بهایی خارج کرد. کارمندان شهرداری تهران او را وابسته به وزارت اطلاعات عنوان کرده‌اند.

مومنی بدون ارائه دلیل از دفن اموات بهایی در آرامستان بهاییان جلوگیری کرد و از بهاییان خواست تا پیکر متوفیان خود را در محل گورستان‌های دسته‌جمعی خاوران دفن کنند. بهاییان به احترام کشته‌شدگان و خانواده‌های داغ‌دیده آن‌ها از این کار خودداری کردند. سرانجام، پس از مدتی با پیگیری جامعه بهایی در داخل و خارج از کشور، این مشکل رفع شد و بهاییان دفع اموات را در آرامستان بهاییان تهران ادامه دادند.

نظر

کشته شدگان اعته

پرسش و پاسخ حقوقی صوتی و با پیامک
از طریق واتزآپ: ۰۹۰۵۴۱۱۹۹۴۰۱۸

بازدشت داروان سدست خورده حججی؛ مدار مهم بیست، ایدئولوژی صادر نمی‌نماید

گزارش

چرا اعتراضات جنبش سبز، بیش از جنبش مهسا ادامه یافت؟

گزارش

گذرگاه زنگه زور؛ جمهوری اسلامی نگران و بلا تکلیف

گزارش

حکومت ایران چگونه از اولین برنده ایرانی صلح نوبل انتقام گرفت

گفتگو با شهرزاد پورعبدالله،
روانشناس

هر سه شنبه ساعت ۸:۳۰ شب
به وقت ایران

در اینستاگرام ایرانواير

کشته شدگان اعته

پرسش و پاسخ حقوقی صوتی و با پیامک
از طریق واتزآپ: ۰۹۰۵۴۱۱۹۹۴۰۱۸..

اطلاعات بیشتر ←

انتخاب سردبیر

حقیقت برای همیشه پنهان نمی‌ماند؛ صدای اشکان امینی، برادر مهسا

اختصاصی؛ جلسه وزارت اطلاعات با فدراسیون‌ها، استخدام ورزشکاران برای سرکوب

وحید یامین‌پور؛ جانشین اسماعیل احمدی از سوی نهادهای امنیتی در وزارت ورزش

آدمرباین، ضرب‌وشتم و تعهدنامه؛ سالگرد مهسا و روش‌های جدید سرکوب

مقالات مرتبط

کشته شدگان اعته

پرسش و پاسخ حقوقی صوتی و با پیامک
از طریق واتزآپ: ۰۹۰۵۴۱۱۹۹۴۰۱۸

گزارش

کپی از شوروی! روش جمهوری اسلامی در مهاجمت دارند

گزارش

نژادپرستی، آب گلآلود، و ماهیگیری حکومتی که من گوید برادر طالبان است

گزارش

[+ بیشتر](#)

برای شما

گزارش

چرا اعتراضات جنبش سبز، بیش از جنبش گذرگ بلا تکا مهسا ادامه یافت؟

گزارش

بازگشت کاروان شکست خورده حجج؛ مдал مهم نیست، ایدئولوژی صادر کنید

گزارش

کشته شدگان اعته

پرسش و پاسخ حقوقی صوتی و با پیامک
از طریق واتزآپ: ۰۹۰۵۴۱۱۹۹۴۰۱۸

آمریکا شرکت «ابرآروان» را به دلیل کمک به سانسور اینترنت تحریم کرد

۱۴۰۲ خرداد ۱۲

🕒 خواندن در ۱ دقیقه

ادامه به مقاله بعدی

IRANWIRE

کشته شدگان اعته

پرسش و پاسخ حقوقی صوتی و با پیامک
از طریق واتزآپ: ۰۹۰۵۴۱۱۹۹۴۰۱۸

...

...

صفحه‌های ویژه

راستی آزمایی

فارسی ▾

روزنامه نگاری جرم نیست

درباره ایران واير

کمک مالی

تماس با ما

سوالات حقوقی

کتاب اول مقامات

[روشنناسی راستی آزمایی](#) [آینه‌نامه کوکی‌ها](#) [آینه‌نامه حریم خصوصی](#) [شرایط استفاده](#) [RSS FEED](#)